

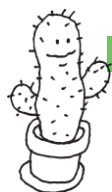
PĚSTUJEME ROSTLINY

Cíl: Zopakovat některé pojmy z oblasti botaniky a zahradnictví. Seznámit se s vybranými druhy rostlin, umět je poznat a vyzkoušet si jejich pěstování a množení.

Obory: Člověk a příroda (Přírodopis)

PT: Environmentální výchova

Znalostním testíkem můžete zjistit povědomí žáků o pěstování rostlin a běžně užívaných termínech. Doporučujeme testem začít, ale neznámkovat! A každý termín při hodnocení vysvětlit, případně prakticky ukázat.

ŘEŠENÍ

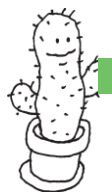
1B, 2A, 3B, 4B, 5A, 6B, 7C, 8A, 9B, 10C,
11B, 12B, 13A, 14C, 15B

Pro lepší zapamatování
pojmu můžete s žáky vytvořit
obrázkový slovník

Hřížení – k zemi ohnutý stonek nebo větvičku pohřížíme do hlíny, přichytíme.
Když po delší době zakoření, odřízneme od „mateřské“ rostliny a zasadíme.

POZNÁTE JE?

ŘEŠENÍ

- A – myrta
- B – fuchsie
- C – pestřivka
- D – šťavel
- E – smetanka
- F – svlačec

PĚSTUJEME ROSTLINY

PRACOVNÍ LIST

➤ Zkuste odpovědět na několik otázek týkajících se rostlin a jejich pěstování.

1. Nabobtnáváním semen klíčení rostlin
  - a) zpomalíme
  - b) urychlíme
  - c) znemožníme
2. Hydroponie je
  - a) pěstování rostlin v roztocích míst v půdě
  - b) pěstování rostlin téměř bez vody
  - c) pěstování rostlin pod vodou
3. Mezi pnoucí rostliny patří
  - a) fazole
  - b) břečťan
  - c) povíjnice
4. Sukulent je rostlina
  - a) nesnášející sucho
  - b) odolná vůči suchu
  - c) vlhkomilná
5. Kaktusy jsou původem
  - a) z Ameriky
  - b) z Afriky
  - c) z Východní Asie
6. Epipyt je
  - a) rostlina, která roste jen na určitém území
  - b) rostlina, které kořeny visí volně na vzduchu
  - c) rostlina, která nemá zelené listy
7. Hřížení rostlin je
  - a) rostliny podepírají navzájem samy sebe, nepotřebují další oporu
  - b) roubování rostlin
  - c) umělé rozmnožování
8. Chlorofyl je
  - a) zelené rostlinné barvivo
  - b) hnojivo podporující růst rostlin
  - c) umělé opylení
9. Rostlinné řízky jsou
  - a) řezané květiny
  - b) části rostlin, které zakořeňujeme
  - c) odřezané suché části rostlin
10. Kompost
  - a) kompot z celých rostlin
  - b) zvláštní tvarovaný typ truhlíku
  - c) hnojivo ze zetlelých rostlinných zbytků
11. Letnička říkáme rostlině, která
  - a) roste jen v létě
  - b) roste jen jeden rok
  - c) pochází z teplých krajín a má ráda sluníčko

OPAKOVÁNÍ NA ZAČÁTEK

12. Rostliny označované jako alpínky najdeme
  - a) v Alpách
  - b) na skalkách
  - c) u nás jen ve skleníku
13. Proč sypeme k rostlinám na hlínu mulč?
  - a) aby nevysychala půda a nemohl růst plevel
  - b) je to obrana proti krtkům
  - c) aby rostliny měly více živin

mulč – vrstva z drcených listů, kůry, slámy nebo jiné rostlinné hmoty
14. Šlahoun je
  - a) vysoký stonek u rostlin rostoucích ve stínu
  - b) vzdušný kořen
  - c) plazivý stonek, který zapouští kořínky a vytváří nové rostliny
15. Na co používáme při sázení rostlin střepiny?
  - a) na kypření půdy
  - b) dáváme je na dno květináčů kvůli správnému odvodňování
  - c) na snadnější přesazování sazenic

střepiny – kousky rozbitého hliněného květináče

Na základě indicií zkuste určit, o kterou rostlinu se jedná.

Máte? Nyní se můžete směle pustit do pěstování.

A

Celoročně zelený keřík, bez jeho větvíček se neobejde téměř žádná svatba.

B

Tanečnice mezi rostlinami – rostlina s červenobílými květy, které připomínají roztančené panenky.

C

Rostlina s pestře zbarvenými listy (nejčastěji zeleno – rudými), jejich tvar připomíná kopřivu.

D

Rostlinku můžeme potkat ve stinných a vlhkých lesích. Pro její nakyslou chuť ji mnozí z nás rádi žvýkají.

E

Rostlina s jasně žlutými „sluníčkovými“ květy, ze kterých se s oblibou splétají věnečky nebo vyrábějí frkačky.

F

Liána, která umí svázat dohromady stébla obilí.

Vybrali jsme pro vás několik zajímavých rostlin, které můžete snadno pěstovat a rozmnožovat. Některé pocházejí z dalekých zemí, další můžete potkat v lese nebo na louce.

Smetanka lékařská (*Taraxacum officinale*) – najdeme ji zjara na mezích, loukách, v parcích, zahradách. Můžeme ji pěstovat i v květináči. Ostrou lopatkou nebo rýčem ji vyrypneme ze země i s jejím dlouhým kořenem. Větší část kořene odřízneme, zbytek i s rostlinou zasadíme do květináče. Rostlinu můžeme použít i v kuchyni (např. ve Francii pojídají ve tmě vybělené mladé lístky jako salát) nebo jako léčivku (např. pampeliškový med).

Pestřívka šišíákovitá (*Coleus Scutellarioides*) – „kopřiva pestrá“ – pochází z Indie, najdeme ji i v parcích a na obrubách záhonů. Rozmnožit ji můžeme řízkováním. Uřízneme vrcholové řízky se třemi – pěti dvojicemi listů, spodní párodstraníme, dalším listům zkrátíme čepele asi na polovinu a jen nejhořejší pár mladých lístků ponecháme. Zapíchujeme do písku a přikryjeme sklenicí nebo ponoříme do vody.

Fuchsie – její prapředkové pocházejí z Peru z Jižní Ameriky, kde je roku 1696 objevil františkánský mnich, botanik Charles Plumier. Velkokvěté druhy byly později nalezeny i v Mexiku. Oblíbené je její křížení. Naším nejproslulejším výpěstkem je fuchsie Mária, kterou asi před 100 lety vypěstoval dr. Štika a pokřtil jménem své dcery. Snadno ji namnožíme – z ložských větvíček nařežeme řízky a zapíchujeme je do písku. Už během 10 dní zakoření. Pokud nemáme k dispozici písek, můžeme je nechat zakořenit ve vodě. Dobře se také rozmnoží hřížením.

Svlačec rolní (*Convolvulus arvensis*) – najdeme ho na polích nebo v křovinách. Chceme-li ho pěstovat, je třeba se pro rostlinu vypravit dokud ještě není pevně obtočena kolem obilí nebo keře. Květináč umístíme tak, aby se rostlina mohla po něm popínat. Můžeme pozorovat, jak vrchol stonku vykonává pomocí silného růstu po stranách „pátrací pohyby“, při nichž během 1,5 hodiny opíše proti směru hodinových ručiček kruh o průměru několika cm. Na pěstování se hodí též blízky příbuzný opletník plotní (*Calystegia sepium*).

Myrta (*Myrthus*) – pochází z Jižní Ameriky, Austrálie a Oceánie. Pouze myrta se širokými a dlouhými listy pochází z jižní Evropy, ze Středomoří, kde roste planě. Snadno se množí. Větvíčky zapíchnuté do hlíny a přikryté skleničkou po několika týdnech zakořeňují. Když se rozrostou, vrcholek občas zaštípneme a postranní větvičky odřízneme, abychom vypěstovali úhledný keřík.

Šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*) – rostlina s jemnými trojčetnými listy a bílými, žilkovanými květy. Velmi hojný. Listy obsahují kyselinu šťavelovou a šťavelany (proto ta nakyslá chuť), pozor je mírně jedovatý! Roste hojně. Na stinném místě ho můžete pěstovat. Trs šťavele zasadte do květináče s humusovitou lesní půdou a vydatně zalévejte. Pěstovat také můžete mexický druh šťavelu (fialové listy), který může být vařením upraven jako zelenina. Tento druh koupíte v květinářství nebo zahradnictví.

Najděte si v atlase, jak rostliny vypadají.